

B.Sc. / B.Sc. (I.T.) / B.C.A. New CBCS Pattern Semester-II
UCA2F021 / UBITT202.2 / UBCAT202.2 - Compulsory Marathi-I

P. Pages : 2

Time : Three Hours

GUG/W/23/10648S

Max. Marks : 80

1. राष्ट्रसंतानी 'शिक्षक हाच राष्ट्राचा भाग्यविधाता' म्हणून शिक्षकांना कोणत्या कर्तव्याची जाणीव करून दिली आहे? 15

किंवा

राष्ट्राचे सामर्थ्य वाढविण्यासाठी कोणत्या सात बेड्या तोडण्याचे आवाहन वि. दा. सावरकरांनी केले आहे?

2. संत तुकारामांच्या अभंगातील विषय वैविध्यता स्पष्ट करा. 15

किंवा

'जहर खाऊ नका' या कवितेतून कवी विपरीत स्थितीमध्ये शेतकऱ्यांना कशाप्रकारे जगण्याचे बळ पुरवितात?

3. पुढीलपैकी कोणत्याही एका गटातील प्रश्नांची उत्तरे शंभर शब्दात लिहा. 15

गट 'अ'

क) "माणूस अनेक परस्पर विरोधी प्रवृत्तींनी भरलेली अजब वल्ली आहे". असे पु.ल. देशपांडे का म्हणतात?

ख) वैयक्तिक सुखदुःखाच्या जाणिवात वावरणारा लच्छू शेवटी देशाच्या सुखदुःखाचा विचार कसा करतो?

ग) बाबा भांडांनी स्वानुभवातून 'पाणी अडवा-पाणी जिरवा' हा प्रयोग कसा पूर्णत्वास नेला?

किंवा

गट 'ब'

च) संकुचित प्रांतीयता म्हणजे काय?

छ) "लच्छू तू काव्य लिहून गेलास त्याचा अर्थ समजून घेणं, हे आता माझं कर्तव्य आहे"! असे लेखक का म्हणतात?

ज) 'पाणी अडवा - पाणी जिरवा' संकल्पनेतून ग्रामविकास कसा होतो? ते स्पष्ट करा.

4. पुढीलपैकी कोणत्याही एकाच गटातील प्रश्नांची उत्तरे सुमारे शंभर शब्दात लिहा.

15

गट 'क'

- प) संताचे सामाजिक दायित्व संत तुकारामांच्या अभंगातून थोडक्यात स्पष्ट करा.
- फ) कौमार्यावस्थेतील स्त्रीत्व जपण्यासाठी कवयित्री शांता शेळके कोणत्या सूचना करतात?
- ब) एकतर्फी प्रेमाची व्यथा 'प्रेमाचा गुलकंद' या कवितेतून कशाप्रकारे व्यक्त झाली आहे?

किंवा

गट 'ड'

- य) साने गुरूजींनी खरा धर्म कोणता सांगितला आहे?
- र) निसर्ग प्रतिमांच्या द्वारे स्त्रीने स्वतःचे स्त्रीत्व कसे जपावयास पाहिजे, ते सांगा.
- ल) 'प्रेमाचा गुलकंद' या कवितेतील विडंबन स्पष्ट करा.

5. अ) पुढीलपैकी कोणत्याही एकाच गटातील प्रश्नांची उत्तरे सुमारे शंभर शब्दात लिहा.

10

गट 'च'

- 1) पत्रलेखनाचे प्रकार सांगून त्याचे महत्त्व विशद करा.
- 2) नोकरीसाठी अर्जाचा नमूना तयार करा.

किंवा

गट 'छ'

- 3) आवेदनपत्र भरतांना कोणकोणत्या गोष्टींचा अंतर्भाव आवश्यक असतो.
- 4) निमंत्रण पत्रिकेच्या लेखनाचे स्वरूप सांगा.

ब) पुढीलपैकी कोणत्याही पाच प्रश्नांची उत्तरे थोडक्यात लिहा.

10

- 1) संधी म्हणजे काय? ते स्पष्ट करा.
- 2) संधीचे प्रकार किती व कोणते?
- 3) स्वर संधी म्हणजे काय?
- 4) व्यंजन संधी म्हणजे काय?
- 5) व्यंजन संधीचे उदाहरणासह स्पष्टीकरण करा.
- 6) विसर्ग संधी म्हणजे काय?
- 7) मराठीचे विशेषसंधी वर टिपण लिहा.

*****